

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และการบริหารและการจัดการ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และการบริหารและการจัดการ

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ หัวหน้าศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 57 คน และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 57 คน รวมเป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 114 คน จากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 กลุ่ม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามอัตราส่วน 1:2 จากจำนวนโรงเรียนในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 111 โรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากรโรงเรียนทั้งหมด 57 โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิชาการ หมวควิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการหมวควิชาภาษาไทย
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และ ด้านการบริหารและการจัดการ นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไข จากนั้นนำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมทางภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ก่อนนำไปทดลองใช้
3. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับตัวอย่างประชากรที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจริง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์วิชาการ หมวควิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการหมวควิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนี้ไปใช้กับตัวอย่างประชากร
5. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ คือค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวควิชาภาษาไทย

1. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

การจัดบรรยากาศของศูนย์วิชาการ หมวควิชาภาษาไทย พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย การจัดแสดงผลงานทางวิชาการดีเด่นของครูและนักเรียนทางด้านภาษาไทย การจัดแสดงผลงานทางวิชาการดีเด่นของครูและนักเรียนทางด้านภาษาไทย การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในศูนย์วิชาการหมวควิชาภาษาไทยและการจัดทำปฏิทินงานตลอดปีการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

การจัดสถานที่ภายในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดมุมห้องสมุด สำหรับค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการต่าง ๆ การจัดห้องปฏิบัติการทางภาษาไทย การจัดห้องเก็บสื่อวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง แต่การจัดห้องเครื่องมือโสตทัศนศึกษา และการจัดแสดงสถิติเข้าใช้บริการของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย พบว่า มีการกระทำ อยู่ในระดับน้อย

การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดมุมหนังสือที่เน้นเฉพาะเรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการจัดสวนหนังสือ การจัดสวนไม้ดอกในวรรณคดี และการจัดสวนพรรณไม้ในวรรณคดี พบว่ามีการกระทำอยู่ในระดับน้อย และไม่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสวนสมุนไพรเลย

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทย พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนาทางภาษาไทย กับหน่วยงานอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอบรมการใช้และผลิตสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และการจัดทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง แต่ส่วนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอบรมวิธีการสอน และการจัดทำโครงการประเมินผลการสอนของครูหมวดวิชาภาษาไทยแต่ละรายวิชา พบว่า มีการกระทำอยู่ในระดับน้อย

การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดป้ายนิเทศการส่งเสริมให้นักเรียนร่วมแข่งขัน ความสามารถด้านวิชาภาษาไทยกับหน่วยงานอื่น ๆ และการประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางด้านภาษาไทย และการจัดประกวดความสามารถด้านวิชาภาษาไทยของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง แต่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำสารสนเทศการจัดโครงการวรรณคดีสัญจร และการจัดทำวารสารหมวดวิชาภาษาไทย พบว่า มีการกระทำอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการบริหารและการจัดการ

การบริหารภายในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณ เพื่อขออนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียน การให้ความร่วมมือในการให้เครื่องมือโสตทัศนศึกษาในการจัดกิจกรรมแก่ครูและนักเรียน การวางแผนปฏิบัติงานและการให้

บริการระยะยาว การจัดสื่อการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ ที่ตรงตามหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของครูไว้ให้บริการ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทยทั้งด้านบริหาร ด้านการสอน การผลิต การให้บริการ และการบำรุงรักษา และการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง

การจัดการภายในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ การวางแผนระยะยาวเพื่อจัดเตรียมงบประมาณ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ การเตรียมสิ่งที่ให้บริการ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดข้อง และเป็นไปตามความต้องการของครูและนักเรียน และการจัดบริการที่คล่องตัวทั้งนี้ มีการควบคุม ตรวจสอบ และติดตามเพื่อไม่ให้เกิดการสูญหาย อยู่ในระดับปานกลาง แต่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การออกแบบสถานที่ให้เหมาะสมกับลักษณะของสื่อแต่ละประเภท และการกำหนดรหัสหมายเลขทะเบียนเพื่อบ่งชี้ประเภท และหมายเลขประจำสื่อ พบว่ามีการกระทำอยู่ในระดับน้อย

ปัญหาที่พบในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย

1. ด้านงบประมาณ ศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย ได้รับงบประมาณจำนวนจำกัดจากทางโรงเรียนจึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ เช่น การจัดทำโครงการต่าง ๆ การจัดนิทรรศการได้มากนัก
2. ด้านสถานที่ ศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย มีห้องปฏิบัติงานที่คับแคบ และตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่เหมาะสม จึงไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียนเท่าที่ควร
3. ด้านบุคลากร ของศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย มีคาบปฏิบัติการสอนมารวมถึงจำนวนบุคลากรมีจำนวนน้อย และมีงานพิเศษอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติมาก จึงทำให้ปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทยได้ไม่เต็มที่
4. ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย ขาดวัสดุ อุปกรณ์และ เครื่องมือที่ใช้ในการให้บริการแก่ครูและนักเรียน
5. ด้านการให้บริการ ศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย ขาดการบริการด้านการผลิตสื่อและแนวทางในการให้บริการของศูนย์วิชาการแก่ครูและนักเรียน

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

สภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

1. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีการปฏิบัติงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเกี่ยวกับ การจัดบรรยากาศของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้เริ่มมีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย เพื่อสนองนโยบายเร่งด่วน กรมสามัญศึกษา ตามโครงการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งกรมสามัญศึกษาได้ตั้งเป้าหมายให้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทุกโรงเรียนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนขึ้น ภายในปีการศึกษา 2536 ดังนั้นจึงทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนใหญ่ ได้พยายามจัดตั้งศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ขึ้นภายในโรงเรียน ถึงแม้ว่าจะขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านสถานที่จัดตั้ง ด้านงบประมาณไม่เพียงพอที่จะสนับสนุน และด้านบุคลากรไม่มีเวลาเพียงพอที่จะมาปฏิบัติงานภายในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ได้อย่างเต็มที่

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

หัวหน้าศูนย์วิชาการและครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีการปฏิบัติงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการเกี่ยวกับ การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว พบว่า หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ

การส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนาทางภาษาไทยกับหน่วยงานอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก เพราะการเข้าอบรม ประชุม สัมมนาทางภาษาไทย จะช่วยให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ ถ่ายทอดให้แก่เพื่อนครูภายในหมวดวิชาภาษาไทย และนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ปริดา วรปริดา (2523) ที่พบว่า ควรจัดให้มีการสัมมนา และฝึกอบรมแก่ครูอาจารย์เป็นระยะ และผลวิจัยของ ศิริธร สุขโขใจ (2531) ที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ ให้ครูอาจารย์เข้าร่วมอบรม สัมมนา กับสถาบันต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ พจนีย์ สิงห์โตทอง (2532) ที่พบว่า สิ่งที่ครูภาษาไทย ต้องการมากที่สุดคือ การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้ทางภาษาไทย กับครู ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ สุจริต เพียรชอบ (2531) ที่ว่า ในกรณีที่มีการใช้หลักสูตร ภาษาไทยใหม่ หรือหนังสือเรียนภาษาไทยใหม่ ควรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย หรืออภิปราย เพื่อให้ครูเข้าใจหลักสูตร หรือหนังสือเรียนใหม่ ๆ อย่างแท้จริง หรืออาจจะส่งครูไปรับการอบรม หรือเข้าร่วมสัมมนาก็ได้ ซึ่ง ผลวิจัยของ อิลซังยูน (Il sany Yoon, 1977) ได้เสนอว่า ให้มีการจัดสัมมนาในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน อันเป็นวิธีการที่ดีของการให้บริการทางการศึกษา

ส่วนการปฏิบัติงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำ

โครงการพัฒนาคุณภาพนักเรียน หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการหมวด ภาษาไทย มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว พบว่า หัวหน้า ศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดป้ายนิเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะป้ายนิเทศเป็นสื่อการสอนที่ครูสามารถจัดได้เอง หรือมอบหมายให้นักเรียนจัดได้ ซึ่งมีความง่าย ความประหยัด ความสะดวก และความรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราณี สารมาศ (2530) ประเทือง ฉายาทับ (2534) และ สุภัทรา ชุสม (2536) ที่พบว่า ครูใช้แผนภูมิ และบัตรคำเป็นสื่อและอุปกรณ์การสอนมาก เพราะครูสามารถผลิตได้เอง ทั้งยังประหยัด รวดเร็ว และใช้สะดวกอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบและ สายใจ อินทร์มพรรย์ (2536) ที่กล่าว สื่อการสอนจะช่วยนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ง่ายขึ้น จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอนของครูมาก

3. ด้านการบริหารและการจัดการ

หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีการปฏิบัติงานด้านการบริหารและการจัดการเกี่ยวกับ การบริหารและการจัดการภายในศูนย์วิชาการ

หมวดวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว พบว่า ในการจัดการ ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีการกำหนดรหัสหมายเลขทะเบียน เพื่อบ่งชี้ประเภทและหมายเลขประจำสื่ออยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนส่วนใหญ่เริ่มมีการดำเนินงานศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ขึ้นในปีการศึกษา 2536 โดยศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีหน้าที่ให้บริการด้านผลิตสื่อการเรียนการสอน ด้วยระยะเวลาอันจำกัด ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จึงมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนได้จำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ รัจดา ลาภผล (2535) ที่พบว่า ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย มีสื่อที่จะให้บริการอยู่ค่อนข้างน้อย ดังนั้นจึงทำให้ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทยไม่นิยมการกำหนดรหัสหมายเลขทะเบียน เพื่อบ่งชี้ประเภทของสื่อ

ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย

1. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินงานศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเกี่ยวกับ ด้านงบประมาณและด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ เพิ่งเริ่มมีการจัดตั้งขึ้น ซึ่งเป็นหน่วยงานเล็ก ๆ ภายในหมวดวิชาภาษาไทย ทั้งยังไม่มีงานที่เด่นชัดมากนัก จึงทำให้ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางโรงเรียนเท่าที่ควร ส่วนด้านสถานที่ที่จัดตั้งศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ส่วนใหญ่ พบว่า ที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ห้องศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย คับแคบ เพราะเป็นหน่วยงานที่หมวดวิชาภาษาไทยต้องดูแล ฉะนั้นสถานที่ที่จัดตั้งศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จึงมักตั้งอยู่ในห้องพักครูวิชาภาษาไทย ซึ่งคับแคบมาก จึงทำให้ไม่สะดวกต่อการดำเนินงานต่าง ๆ เท่าที่ควร

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

หัวหน้าศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการเกี่ยวกับ การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านครูภายในหมวดวิชาภาษาไทยไม่เห็นความสำคัญ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโครงการพัฒนาคุณภาพของครูอาจารย์ภายในหมวดวิชาภาษาไทยที่ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จัดขึ้น อาจไม่สามารถ

สนองความต้องการของครูวิชาภาษาไทยได้ทุกคน จึงทำให้ครูวิชาภาษาไทยมาร่วมกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ภายในหมวดวิชาภาษาไทยนี้ เป็นจำนวนน้อย จึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาว่าครูวิชาภาษาไทยน่าจะมีการเปิดใจให้กว้าง รับฟังหรือรับข้อเสนอแนะใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุจริต เพียรชอบ และสาบายใจ อินทร์มพรรย์ (2536) ที่ว่า ครูวิชาภาษาไทยควรเป็นคนที่มีจิตใจกว้างขวาง เป็นนักประชาธิปไตย มีเหตุผล

ครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการเกี่ยวกับ การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยด้านความต่อเนื่องของการอบรมครู อยู่ในระดับมาก เพราะเมื่อศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีการจัดอบรมครูวิชาภาษาไทยในเรื่องใด ๆ แล้ว ควรที่ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จะได้มีการติดตามผล เพื่อให้ครูวิชาภาษาไทยที่สนใจในเรื่องของการอบรมเรื่องนั้น ได้มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ครูวิชาภาษาไทยควรที่จะได้รับคำแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสาบายใจ อินทร์มพรรย์ (2536) ที่ว่า ควรมีการจัดอบรม สัมมนาครูวิชาภาษาไทยอยู่เสมอ

ส่วนปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการเกี่ยวกับ โครงการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน พบว่าหัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่อยู่ในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ส่วนใหญ่เป็นของหมวดวิชาภาษาไทย ที่นำมาจัดตั้งเท่านั้น แต่เท่าที่เป็นอยู่ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ไม่ได้ดำเนินการจัดหาและผลิตอย่างจริงจังมากนัก เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ ความชำนาญ วัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาผลิตสื่อมีจำนวนจำกัด และงบประมาณมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ มานิดา ศรีสาคร (2525) ที่พบว่า ขาดงบประมาณการจัดซื้อ ขาดความรู้ความชำนาญในการผลิตสื่อการสอนมีจำนวนจำกัด และ สุจริต เพียรชอบ และสาบายใจ อินทร์มพรรย์ (2536) ที่ว่า ทางโรงเรียนไม่มีงบประมาณที่จะจัดสื่อการสอน และเครื่องมือในการประดิษฐ์สื่อการสอนเพื่อใช้ประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ จุกวูจามา แอสซุซุส (Chukwujama Assuzu, 1983) ที่พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีวัสดุ และสื่อการสอนไม่เพียงพอ

3. ด้านการบริหารและการจัดการ

ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการเกี่ยวกับ การบริหารภายในศูนย์วิชาการ
 หมวดวิชาภาษาไทย พบว่า หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชา
 ภาษาไทย มีปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย
 อยู่ในระดับมาก เพราะบุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย คือ ครูที่ปฏิบัติกา
 รสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียน ซึ่งครูแต่ละคนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการสอนตั้งแต่ 16-20 คาบ
 ต่อสัปดาห์ โดยมีได้รวมคาบกิจกรรมตามระเบียบ และกิจกรรมอิสระ นอกจากนี้ครูวิชาภาษาไทย
 ยังต้องมีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้ปฏิบัติอีก จึงทำให้ครูไม่มีเวลา
 ที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ
 วิลาศ พุ่มพิมล (2534) ที่พบว่า บุคคลประจำศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ มีจำนวน
 ที่ปฏิบัติการสอนมาก จึงทำให้การดำเนินงานไม่ครบถ้วนตามบทบาท และหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ และ
 ผลวิจัยของ รัชดา ลาภผล (2535) ที่พบว่า บุคลากรของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย
 มีน้อย และมีงานอื่นต้องทำมาก

ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการเกี่ยวกับ การจัดการภายในศูนย์วิชาการ
 หมวดวิชาภาษาไทย พบว่า หัวหน้าศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับ
 ด้านการให้บริการ ด้านผลิตสื่อ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำศูนย์วิชาการ
 หมวดวิชาภาษาไทย ไม่มีเวลาเพียงพอ ไม่มีงบประมาณและไม่มีความรู้ในการผลิตสื่อขึ้น เพื่อให้
 บริการแก่ครูวิชาการภาษาไทยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2522) ที่พบว่า
 ครูไม่มีเวลาผลิต ไม่มีทุนการผลิต หรือไม่มีความรู้ในการผลิต หรือการใช้สื่อการสอน ส่วนครูผู้ร่วม
 ดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย มีปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับ ด้านแนวปฏิบัติการให้
 บริการของศูนย์วิชาการ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทยเพิ่งเริ่มมี
 การดำเนินงาน จึงทำให้ยังไม่มีแนวทางในการให้บริการอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการจัดศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย

1. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อสนับสนุนศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย อันจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. การจัดบุคลากรประจำศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ควรพิจารณาจากบุคลากรภายในหมวดวิชาภาษาไทยที่มีความรู้ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมให้แก่ครูและนักเรียน
3. ควรมีการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนา เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
4. ควรมีการประเมินผลศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นประจำทุก ๆ ภาคเรียน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานทุก ๆ ด้านให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการใช้ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับต่าง ๆ
2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษาอื่น ๆ